

Artikelen over vleermuizen
(hier afgebeeld de tweekleurige
vleermuis) blijken heel
verschillend gewaardeerd
te worden.
Foto Bernadette van Noort

Lezersonderzoek Zoogdier 2021: de resultaten en de eerste gevolgen

In het vorige nummer van *Zoogdier* (32-2) hebben we de leden van de Zoogdierverseniging en de abonnees vanuit Natuurpunt om hun mening over *Zoogdier* gevraagd. Daar is in groten getale gevolg aan gegeven. *Zoogdier* wordt goed gelezen en over de hele linie positief gewaardeerd. Er zijn ook enkele verbeterpunten naar voren gekomen. Zo is er een breed gedeelde voorkeur voor het drukken van het blad op milieuvriendelijk papier. *Zoogdier* Digitaal en het gebruik van literatuurverwijzingen functioneert nog niet voldoende.

TEKST PIET BERGERS

DE RESPONDENTEN

Ons lezersbestand is sinds het laatste lezersonderzoek van *Zoogdier* in 2013 sterk veranderd. Meer dan de helft van onze lezers is van na dat moment. Na de oproep in het vorige nummer hebben alle leden en abonnees waarvan een mailadres beschikbaar is ook een link naar de enquête ontvangen. De enquête is vervolgens door 284 mensen ingevuld. Dat is 10 procent van ons lezersbestand. Van de leden van

de Zoogdierverseniging heeft ongeveer 12 procent gereageerd, van de abonnees van Natuurpunt ongeveer 8 procent. We gaan ervan uit dat de resultaten representatief zijn voor onze lezers.

ALGEMENE INDRUK

Zoogdier wordt enorm gewaardeerd, de meeste lezers zijn erg positief over de artikelen, de opmaak en de afwisseling.

De opmerkingen die in de enquête konden worden gemaakt, laten zien dat het behoorlijk tegenstrijdig kan zijn wat lezers graag zouden zien veranderen. De ene lezer ziet graag een meer wetenschappelijke insteek, de ander wil het blad juist laagdrempeliger en met meer uitleg over vaktermen. Sommigen willen meer baanbrekende onderwerpen, anderen juist graag meer algemene informatie die niet superhip hoeft te zijn. De één verwacht vanuit *Zoogdier* een

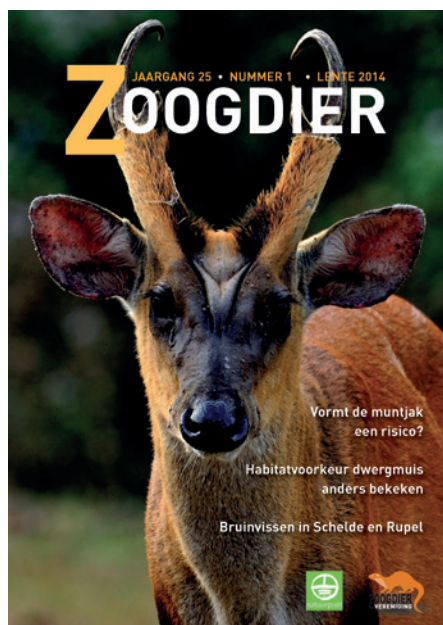
284 mensen
vulden de
enquête in

80%
leest het
blad altijd

16%

16% leest het
blad meestal

4% leest
het blad nooit

▲ De covers van de nummers van *Zoogdier* waarin de resultaten van het vorige en het huidige lezersonderzoek zijn teruggemeld laten zien dat de vormgeving niet heeft stilgestaan.

meer activistisch beschermingsstandpunt, de ander ziet het liever neutraler. Een aantal lezers vindt het aantal vleermuisartikelen 'veeeel' te hoog, terwijl andere lezers alleen in vleermuisartikelen geïnteresseerd zijn. De belangrijkste lessen moeten dus uit de kwantitatieve gegevens worden geleerd.

Zoogdier wordt zeer goed gelezen. Bijna alle mensen lezen het blad altijd (80 procent) of meestal (16 procent). Vier procent leest het blad soms of nooit, gelukkig vonden deze mensen wel de tijd om de enquête in te vullen. Bijna 40 procent leest het blad helemaal. Iets meer mensen lezen de meeste artikelen. De rest van de mensen leest enkele artikelen (18 procent) of enkel korte stukjes. Twee derde raadpleegt oude nummers nog wel eens. Een derde daarvan gebruikt daarvoor (ook) het digitale archief. Als daarvoor een QR-code beschikbaar zou zijn, zou dit volgens de respondenten 45 procent van onze lezers worden. Dit is toevallig ook het percentage lezers dat wel eens de website van de Zoogdierverseniging raadpleegt naar aanleiding van een bericht of artikel in *Zoogdier*.

De vormgeving spreekt aan; 64 procent vindt deze geslaagd, 28 procent zelfs zeer geslaagd. Slechts 1 respondent vond hem niet geslaagd, de resterende respondenten waren neutraal of hadden geen mening hierover. De verhouding tussen tekst en beeld wordt bijna unaniem als goed ervaren. Onze lezers zijn milieubewust. Wat hen betreft (98 procent) verschijnt *Zoogdier* op milieuvriendelijk papier. Een kwart tekent hierbij aan dat de fotokwaliteit dan wel goed moet blijven. De mogelijkheid om *Zoogdier* alleen als pdf te ontvangen wil ruim de helft van de wens van de ontvanger laten afhangen. Van de mensen die voor zichzelf spreken, blijkt echter slechts 23 procent hun exemplaar van *Zoogdier* alleen als pdf te willen ontvangen.

DE INHOUD

De meeste rubrieken worden goed tot zeer goed gewaardeerd (*tabel 1*). Rubrieken waarin meningen worden gegeven scoren gemiddeld iets lager. Veel lezers geven echter wel aan ook geïnteresseerd te zijn in bijdragen van anderen in het redactioneel en de column.

Het hoogst scoren de artikelen. De verschillende groepen zoogdieren komen volgens 94 procent van de respondenten voldoende goed verdeeld aan bod. Hierbij vinden de lezers de verdeling tussen verhalen over de Nederlandse en Vlaamse situatie goed (46 procent) of ze vinden dit irrelevant (37 procent) omdat ze in zoogdieren van de Lage Landen zijn geïnteresseerd. De voorkeuren voor meer artikelen uit een van beide landen waren ongeveer in evenwicht. Wel vindt bijna 70 procent het een goed idee om de situatie in het andere land in een tekstkader kort weer te geven. De respondenten waren minder duidelijk in hun mening dat artikelen vooral inhoudelijke verhalen over onderzoeksresultaten zouden moeten zijn. Dit vond 57 procent. De anderen vonden dat juist niet of hadden geen mening over dit onderwerp. Over literatuurverwijzingen waren de antwoorden nog minder duidelijk. Ruim de helft gebruikt ze niet, weet niet waar ze te vinden zijn of heeft hierin geen interesse. Bijna een derde wil ze het liefst onder de artikelen in het blad zelf. Eén op de tien respondenten gebruikt *Zoogdier* Digitaal, dat onder andere ook voor literatuurverwijzingen bedoeld is; helaas weet 6 procent dit niet te vinden.

Gevraagd naar waar men meer over zou willen lezen, kwam vooral de Zoogdierdag naar voren. Ook over congressen, symposia of themadagen en excursies of kampen wil men wel lezen, maar vooral als deze heel bijzonder zijn. Over de Algemene Ledenvergadering zijn de meningen meer verdeeld. Het is ook goed begrijpelijk dat dit voor niet-leden minder interessant is.

28% vindt de vormgeving zeer geslaagd

1% vindt de vormgeving niet geslaagd

VERGELIJKING MET 2013

De antwoorden van de 347 respondenten van de enquête in 2013 zijn kort teruggemeld in 2014 in *Zoogdier* 25-1. Opvallend is dat ten opzichte van acht jaar geleden onze lezers nu over de hele linie meer tevreden zijn met *Zoogdier*. De huidige lezers lezen het blad vaker en meer. Ook de vormgeving en de verhouding tussen tekst en foto's wordt nu beter gewaardeerd. Dit geldt ook voor hoe tevreden men is over hoe vaak de verschillende groepen zoogdieren aan bod komen. Overigens waren ook in 2013 de meningen verdeeld over het gewenste aantal vleermuisartikelen. Sinds 2013 zijn de rubrieken *Verdwenen zoogdieren* en *Hyperkort* allebei verdwenen en zijn er veel nieuwe rubrieken bij gekomen. De rubrieken die gebleven zijn, worden nu allemaal beter gewaardeerd (tabel 1).

Het percentage mensen dat *Zoogdier* alleen als pdf wil ontvangen is opvallend gelijk gebleven. Sinds 2013 is dit met 1 procent gestegen tot 23 procent. Ook het percentage mensen dat oude nummers van *Zoogdier* nog wel eens bekijkt, blijkt constant gebleven te zijn. In 2013 bekeek 61 procent nog wel eens oude nummers, nu is dat 63 procent.

In 2013 stonden bij sommige artikelen QR-codes, die werden destijds door 8 procent van de respondenten gebruikt. Voor het gebruik van deze codes lijkt nu meer interesse te zijn; 39 procent geeft aan ze te zullen gebruiken.

DE EERSTE GEVOLGEN

We hebben meteen offerte aangevraagd om *Zoogdier* op milieuvriendelijk papier te laten drukken. De kosten van gerecycled papier, dat het milieuvriendelijkst is, zouden maken dat de abonnementen via Natuurpunt niet meer goed kostendekkend zijn. Daarom wordt *Zoogdier* op FSC-papier gedrukt, gemaakt van bomen uit duurzaam beheerde bossen.

Ook de wens om bijdragen van andere redactieleden, medewerkers en/of vrijwilligers te lezen, is meteen gehonoreerd. Het redactioneel is deze keer geschreven door Sanne Ruyts. Ton Popelier heeft als gastredacteur *Actief voor Zoogdieren* gemaakt.

Als redactie willen we iets meer gaan experimenteren om tegemoet te komen aan de grote diversiteit die onder onze lezers aanwezig blijkt te zijn. Als laatste vernieuwing in dit nummer is daarom een gedicht opgenomen over de otter.

TOT SLOT

Ik wil graag namens de redactie alle lezers hartelijk danken die ons geholpen hebben door middel van het geven van feedback op ons werk. Het is heel fijn om zo brede en grote waardering te krijgen. Dat is tevens een stimulans om het huidige niveau vast te houden en liefst nog te verhogen.

FIGUUR 1. WAARDERING PER ARTIKEL

